

sygn. akt I C 698/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 września 2017 r.

Sąd Rejonowy w Kłodzku, I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Ewa Karp

Protokolant: p.o. protokolanta Agata Pyrzyk

po rozpoznaniu w dniu 28 września 2017 r. w Kłodzku

sprawy z powództwa (...) S.A. w W.

przeciwko J. D.

o uchylenie obowiązku płacenia renty

I. oddała powództwo;

II. zasądza od strony powodowej na rzecz pozwanego kwotę 1 217 zł (jeden tysiąc dwieście siedemnaście złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) S.A. w W. wniosła o uchylenie począwszy od dnia 1 września 2014 r. obowiązku płacenia pozwanemu J. D. renty odszkodowawczej na zwiększone potrzeby ustalonej na mocy ugody sądowej zawartej przez powoda z pozwanym w dniu 13 października 2009 r. przed Sądem Okręgowym w Świdnicy w sprawie o sygn. akt I C 1048/09, płatnej w kwocie 500 zł miesięcznie oraz zasądzenie zwrotu kosztów postępowania.

W uzasadnieniu wskazała, że pozwany w dniu 3 września 2005 r. uległ wypadkowi komunikacyjnemu, za którego odpowiedzialność ponosi sprawca legitymujący się w dacie zdarzenia zawartą z powodem umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody spowodowane ruchem tych pojazdów, a stron powodowa przyjęła odpowiedzialność za szkodę. Na mocy ugody sądowej zawartej przez strony w dniu 13 października 2009 r. przed Sądem Okręgowym w Świdnicy w sprawie o sygn. akt I C 1048/09, płatnej w kwocie 500 zł miesięcznie, mając na uwadze że pozwany winien przebywać pod stałą kontrolą i zażywać leki psychiatryczne, ponadto poszkodowany udokumentował wydatki poniesione na leczenie w okresie od 1 marca 2007 r. do 1 marca 2009 r. na kwotę 8.594,45 zł. Podniosła że aktualnie, co najmniej od września 2014 r. skutki wypadku komunikacyjnego nie uzasadniają ponoszenia przez pozwanego stałych wydatków, nie występują zwiększone potrzeby, które istniały ponoszenie przez niego stałych kosztów w kwocie 500 zł miesięcznie, a strona powodowa nadal wypłaca pozwanemu rentę, mimo że odpadły przesłanki ugodzonego świadczenia i u pozwanego brak jest zwiększonych potrzeb w związku z wypadkiem komunikacyjnym.

Pozwany J. D. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu zaprzeczył, aby doszło do istotnej zmiany okoliczności, uzasadniającej żądanie strony powodowej, „uchylenia obowiązku płacenia pozwanemu J. D. renty odszkodowawczej na zwiększone potrzeby”, gdyż pozwany od czasu wypadku pozostaje pod stałą opieką lekarzy: okulisty, psychiatry, ortopedy – traumatologa, kardiologa, chirurga, jako że występuje u niego szereg schorzeń, z których część to bezpośrednie skutki wypadku, zaś na inne,

występujące przed wypadkiem, wypadek miał niekorzystny wpływ. Pozwany wskazał, że jest niezdolny do pracy i nie rokuje odzyskania tej zdolności. Konieczna jest stała rehabilitacja, pozwany w czynnościach życia codziennego korzysta z opieki osoby trzeciej. Co miesiąc pozwany przyjmuje szereg leków, w tym te których zażywanie jest konsekwencją wypadku, lecz nie jest w stanie rozgraniczyć ile kosztują go leki związane bezpośrednio lub pośrednio ze skutkami wypadku. Pozwany ponadto stale korzysta z rehabilitacji, jeździ na basen. W ocenie pozwanego przyznana renta z uwagi na zwiększone potrzeby w kwocie 500 zł, pokrywa być może połowę faktycznie ponoszonych z tego tytułu wydatków.

Sąd ustalił:

Strona powodowa (...) Zakład (...) wypłaca 63- letniemu pozwanemu J. D. rentę z tytułu zwiększonych potrzeb w kwocie 500 zł miesięcznie na podstawie ugody zawartej przez strony przed Sądem Okręgowym w Świdnicy 13 października 2009 roku.

Dowód: akta szkody, przesłuchanie powoda

Od daty zawarcia ugody potrzeby pozwanego J. D. są coraz większe, a stan jego zdrowia nie poprawił się. Jest pod stałą opieką lekarzy specjalistów.

Pozwany, z uwagi na długie terminy oczekiwania na zabiegi, okresowo korzystać musi z prywatnej rehabilitacji. J. D. jest inwalidą I grupy, na zabiegi wozi go opiekunka, często chodzi do lekarzy, na basen i wyjeżdża na pobyty rehabilitacyjne do L..

Powód J. D. wydaje więcej na zwiększone potrzeby niż otrzymuje renty z (...).

Powód ma problemy z poruszaniem się, upośledzony wzrok i zaburzenia orientacji i wymaga pomocy osób trzecich w czynnościach dnia codziennego. Porusza się z trudem, o kulach, nie jest zdolny do podróży powyżej 20 km.

Dowód:

przesłuchanie powoda K- 85

zaświadczenia- 30, 33, 34, 36, 106

karta konsultacyjna K- 31, 32, 35

faktury k- 37-54, 60-63, skierowania K- 55, plany zabiegów K- 56-59

zaświadczenie K- 191

wynik badania K- 192

orzeczenie o stopniu niepełnosprawności K- 193

Powołany w sprawie specjalista chirurg- ortopeda P. S., w opinii złożonej 10 sierpnia 2017 roku, stwierdził u powoda J. D. stan po urazie wielonarządowym ze stłuczeniem mózgu, nawracającymi dolegliwościami bólowymi, zaburzenia koncentracji, pamięci, drażliwość i obniżenie nastroju.

Nadto badający stwierdził u powoda stan po skręceniu kręgosłupa szyjnego i stłuczeniu kręgosłupa lędźwiowego oraz uszkodzenie oka lewego, zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa szyjnego i lędźwiowego z wielopoziomową dyskopatią z cechami ucisku korzeniowego, pourazowy niedowład kończyny dolnej lewej, zespół pozakrzepowy i niewydolność żylną kończyny dolnej lewej, zespół cieśni nadgarstka prawego i chorobę niedokrwinną serca, stan po zawale mięśnia serca, niewydolność serca i nadciśnienie tętnicze oraz cukrzyce.

Biorąc pod uwagę chronologię wydarzeń, ewolucję zmian chorobowych i przebieg leczenia, należy stwierdzić, że wskazane objawy są konsekwencją wypadku.

J. D. wymaga stałego, cyklicznego leczenia przeciwbólowego, rehabilitacyjnego z koniecznością przynajmniej czasowej opieki drugiej osoby. Po opuszczeniu szpitala 14 września 2005 roku pozwany wymagał wielokrotnych konsultacji neurologicznych, okulistycznych, ortopedycznych, psychiatrycznych i rehabilitacyjnych. Z powodu utrzymujących się przewlekłe dolegliwości bólowych oraz upośledzenia sprawności narządu ruchu pozwany wymagał długotrwałej rehabilitacji, w tym prywatnie, gdyż proponowane terminy leczenia w ramach NFZ były odległe. Doznane w wypadku urazy spowodowane były obrażeniami ciała skutkującymi trwałym upośledzeniem sprawności narządów ruchu, jak również powikłaniami neurologicznymi i psychicznymi.

Należy podkreślić, że uruchomiona przy wypadku spirala zdarzeń i powikłań nie zatrzymała się.

Pacjent jest narażony na pogłębianie się zmian niewydolności żyłnej kończyn dolnych, dolegliwości bólowe głowy, kręgosłupa i kończyn dolnych wskutek postępu zmian zwyrodnieniowych stawów, co będzie nasilało dysfunkcje chodu i wiąże się z koniecznością leczenia farmakologicznego / p/bólowego / jak i rehabilitacji na przyszłość. Dalszy przebieg rozpoznawanych schorzeń z pewnością będzie miał charakter postępujący. Będzie to wymagało okresowego, dalszego leczenia usprawniającego w przyszłości.

Dowód:

opinia specjalisty w zakresie chirurgii urazowej i ortopedycznej P. S. **K – 169-172**

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd zważył:

W myśl art.907 § 2.k.c. Jeżeli obowiązek płacenia renty wynika z ustawy, każda ze stron może w razie zmiany stosunków żądać zmiany wysokości lub czasu trwania renty, chociażby wysokość renty i czas jej trwania były ustalone w orzeczeniu sądowym lub w umowie.

Strona powodowa (...) S.A. w W. wniosła o uchylenie począwszy od dnia 1 września 2014 r. obowiązku płacenia pozwanemu J. D. renty odszkodowawczej na zwiększone potrzeby ustalonej na mocy ugody sądowej zawartej przez powoda z pozwanym w dniu 13 października 2009 r. przed Sądem Okręgowym w Świdnicy w sprawie o sygn. akt I C 1048/09, płatnej w kwocie 500 zł miesięcznie oraz zasądzenie zwrotu kosztów postępowania.

Jako podstawę żądania wskazała, że aktualnie, co najmniej od września 2014 r. skutki wypadku komunikacyjnego nie uzasadniają ponoszenia przez pozwanego stałych wydatków, nie występują zwiększone potrzeby, które istniały ponoszenie przez niego stałych kosztów w kwocie 500 zł miesięcznie, a strona powodowa nadal wypłaca pozwanemu rentę, mimo że odpadły przesłanki ugodzonego świadczenia i u pozwanego brak jest zwiększonych potrzeb w związku z wypadkiem komunikacyjnym.

Okoliczności powyższe nie zostały wykazane. Renta ma periodyczny charakter i „wynagradza” szkodę o trwałym charakterze. Z tego względu jest w zasadzie przyznawana na czas nieoznaczony i nie jest to związane z ryzykiem po stronie dłużnika, jeżeli się bowiem okaże, że na skutek postępu medycyny stan zdrowia uprawnionego ulegnie poprawie i odzyska on zdolność do pracy, będzie on mógł wystąpić do sądu z powództwem o zmianę wysokości renty lub o ustalenie wygaśnięcia tego obowiązku (wyrok SN z dnia 19 grudnia 2013 r., II CSK 179/13, OSNC-ZD 2015, nr B, poz. 22).

Strona powodowa nie wykazała by stan zdrowia pozwanego poprawił się od 1 stycznia 2014 roku ani też by pozwany nie ponosił żadnych stałych wydatków.

Powołany w sprawie specjalista chirurg- ortopeda stwierdził, że pozwany J. D. jest narażony na pogłębianie się zmian niewydolności żyłnej kończyn dolnych, dolegliwości bólowe głowy, kręgosłupa i kończyn dolnych wskutek postępu zmian zwyrodnieniowych stawów, co będzie nasilało dysfunkcje chodu i wiąże się z koniecznością leczenia

farmakologicznego / p/bólowego / jak i rehabilitacji na przyszłość. Dalszy przebieg rozpoznawanych schorzeń z pewnością będzie miał charakter postępujący. Będzie to wymagało okresowego, dalszego leczenia usprawniającego w przyszłości.

Opisana diagnoza nie pozwala na ustalenie, że przestały występować u pozwanego zwiększone potrzeby będące podstawą wypłacanej, ugodzonej renty, pozwala na przyjęcie, że stan zdrowia pozwanego jest coraz gorszy, a jak wynika z przesłuchania pozwanego, jego renta nie pozwala na pokrywanie zwiększonych potrzeb. Pozwany przedstawił zarówno dokumentację lekarską jak i faktury za zakupione leki, rehabilitację, konsultacje lekarskie.

Jeżeli chodzi o renty ustalone w ugodzie sądowej, orzecznictwo uznaje, że po pierwsze, przepis art. 907 § 2 k.c. nie może być podstawą żądania zmiany wysokości renty ustalonej w ugodzie sądowej zawartej na czas oznaczony, po upływie okresu, na który ugoda ta została zawarta, nawet gdy pracodawca nadal wypłaca dobrowolnie tę rentę na zasadach określonych w ugodzie (wyrok SN z dnia 3 marca 2005 r., I UK 196/04, OSNP 2006, nr 1–2, poz. 24). Po drugie, uchylenie lub zmiana wysokości renty zasądzonej lub wypłacanej na podstawie ugody (także pozasądowej), bez czasowego ograniczenia, możliwe jest tylko w sytuacji określonej w art. 907 § 2 k.c., a więc gdy nastąpiła zmiana stosunków (wyrok SN z dnia 6 grudnia 2000 r., II UKN 125/00, OSNP 2002, nr 15, s. 365).

Przesłanką żądania zmiany wysokości lub czasu trwania renty jest zmiana stosunków, a ciężar dowodu – zgodnie z art. 6 k.c. – spoczywa na powodzie (wyrok SN z dnia 5 marca 1976 r., III PRN 4/76, LEX nr 14301). Zmiana stosunków musi nastąpić po dacie ustalenia uprawnienia do renty (szerzej Z. Radwański (w:) System prawa prywatnego, t. 8, s. 607), przy czym powództwo oparte na przepisie art. 907 § 2 k.c. nie może zmierzać do poprawienia błędów poprzedniego orzeczenia sądowego bądź zawartej ugody (wyrok SN z dnia 30 stycznia 1976 r., III PR 151/75, LEX nr 14298).

Orzekając o zmianie, sąd bierze pod uwagę wszelkie okoliczności dotyczące sytuacji osobistej i majątkowej stron umowy oraz okoliczności obiektywne, w tym też istotny spadek zmiany siły nabywczej pieniądza (uchwała SN z dnia 20 kwietnia 1994 r., III CZP 58/94, OSNC 1994, nr 11, poz. 207; uchwała SN z dnia 28 października 1993 r., III CZP 142/93, OSNC 1994, nr 4, poz. 82; wyrok SA w Katowicach z dnia 16 grudnia 2004 r., I ACa 1097/04, LEX nr 151728; wyrok SN z dnia 9 stycznia 2009 r., I CNP 94/08, LEX nr 523654).

W przedmiotowej sprawie strona powodowa nie wykazała żadnych okoliczności świadczących o zasadności powództwa, a materiał dowodowy wykazał, że pozwany się leczy, w stanie jego zdrowia nie nastąpiła zmiana, która mogłaby uzasadniać zaniechanie płacenia renty, wręcz przeciwnie stan zdrowia pozwanego uległ pogorszeniu i będzie się stale pogarszał.

Mając na względzie opisane ustalenia i rozważania Sąd oddalił powództwo o kosztach orzekając po myśli art. 98 k.p.c.